

RAAD VOOR HET VERBRUIK

ADVIES

over een ontwerp van KB, tot wijziging van het KB van 14.04.1975, inzake de titels bedoeld in artikel 57, 1 tot 3, van de wet van 14 juli 1991 betreffende de handelspraktijken en de voorlichting en bescherming van de consument.

Brussel, 19 juli 2010

SAMENVATTING

Het ontwerp van KB wijzigt het KB van 14.04.1975 inzake de titels bedoeld in artikel 57, 1 tot 3, van de wet van 14 juli 1991 betreffende de handelspraktijken en de voorlichting en bescherming van de consument. Hierdoor worden de voorwaarden om titels uit te geven gewijzigd.

De Raad voor het Verbruik heeft het ontwerp van KB besproken in het licht van de recente rechtspraak van het Hof van Justitie betreffende de Richtlijn Oneerlijke Handelspraktijken en het gezamenlijk aanbod. Deze bevestigt dat lidstaten geen strengere maatregelen mogen nemen dan die welke in de richtlijn vastgelegd zijn. Titels zouden als een handelspraktijk, die onder deze richtlijn valt, kunnen worden beschouwd. De beperkingen en voorwaarden inzake de uitgifte van titels worden niet vermeld in de Richtlijn Oneerlijke Handelspraktijken, waardoor deze regels strijdig kunnen worden bevonden met de richtlijn.

Het ontwerpbesluit werd eerst getoetst aan de nieuwe wet van 6 april 2010 betreffende de marktpraktijken en de consumentenbescherming die de wet van 14 juli 1991 op de handelspraktijken en de voorlichting en de bescherming van de consument heeft vervangen.

De vertegenwoordigers van de productie en de distributie wijzen verder nog op het feit dat de vereiste om de titels onmiddellijk terug te betalen in het verkooppunt waar de titels toegekend zijn, in de praktijk niet altijd mogelijk zal zijn. Deze betalingsorders worden soms gecentraliseerd en gebeuren niet altijd in het verkooppunt zelf. Deze vertegenwoordigers stellen voor dat de terugbetaling binnen de 15 dagen na de aanvraag mag gebeuren.

De Raad voor het Verbruik, die op 16 maart 2009 door de Minister van Klimaat en Energie belast met Consumentenzaken verzocht werd een advies uit te brengen over een ontwerp van KB, tot wijziging van het KB van 14.04.1975, inzake de titels bedoeld in artikel 57, 1 tot 3, van de wet van 14 juli 1991 betreffende de handelspraktijken en de voorlichting en bescherming van de consument, heeft het volgende advies op 19 juli 2010 goedgekeurd, middels een schriftelijke procedure.

De Raad voor het Verbruik heeft de voorzitter verzocht dit advies over te maken aan de Minister van Klimaat en Energie belast met Consumentenzaken en aan de Minister voor Ondernemen en Vereenvoudigen.

ADVIES

De Raad voor het Verbruik,

Gelet op de adviesaanvraag van 16 maart 2009 van de Minister van Klimaat en Energie belast met Consumentenzaken over een ontwerp van KB, tot wijziging van het KB van 14.04.1975, inzake de titels bedoeld in artikel 57, 1 tot 3, van de wet van 14 juli 1991 betreffende de handelspraktijken en de voorlichting en bescherming van de consument;

Gelet op het ontwerp van KB inzake de titels bedoeld in artikel 57, 1 tot 3, van de wet van 14 juli 1991 betreffende de handelspraktijken en de voorlichting en bescherming van de consument;

Gelet op het wetsontwerp tot wijziging van de wet van 14 juli 1991 betreffende de handelspraktijken en de voorlichting en bescherming van de consument;

Gelet op de wet van 14 juli 1991 betreffende de handelspraktijken en de voorlichting en bescherming van de consument, artikel 62, § 1, 2 tot 4 en 9, gewijzigd bij de wet van 25 mei 1999;

Gelet op het KB van 14 april 1975 inzake titels bedoeld in artikel 38, 1 tot 3, van de wet van 14 juli 1971 betreffende de handelspraktijken, gewijzigd bij de besluiten van 24 september 1975, 26 januari 1981 en 20 juli 2000;

Gelet op de werkzaamheden van de Commissie "Handelspraktijken " voorgezeten door de heer De Bie (Test-Aankoop) tijdens haar vergaderingen van 1ste december 2009, 15 februari 2010 en 20 mei 2010;

Gelet op de deelname aan de werkzaamheden van de volgende leden: Mevrouw Pint (Fedis) en de heer De Smedt (Essenscia);

Gelet op de deelname aan de werkzaamheden van de volgende deskundige: de dames Declercq (Gezinsbond), Lemaigre (FOD Economie), Tomson (FOD Economie) en Van den Broeck (Test-Aankoop) en de heer Willaert (OIVO);

Gelet op de uitwerking van het ontwerpadvies door de heer Willaert (OIVO) en Mevr.Pint (Fedis);

Gelet op het advies van het Dagelijks Bestuur van 8 juli 2010;

Gelet op de dringendheid;

Gelet op de schriftelijke procedure, zoals voorzien in artikel 7 bis van het Huishoudelijk reglement, voor de definitieve goedkeuring door de Raad voor het Verbruik;

BRENGT HET VOLGENDE ADVIES UIT:

I. Context

De Raad voor het Verbruik heeft tijdens zijn vergadering van 15 februari 2010, beslist om via de schriftelijke procedure een advies uit te brengen over een ontwerp van KB, tot wijziging van het KB van 14.04.1975, inzake de titels bedoeld in artikel 57, 1 tot 3, van de wet van 14 juli 1991 betreffende de handelspraktijken en de voorlichting en bescherming van de consument.

II. Bespreking

Algemene opmerkingen

De Raad heeft geoordeeld dat de voorgestelde wijzigingen van het Koninklijk besluit van 14 april 1975 inzake de titels bedoeld in artikel 57, 1 tot 3 wet van 14 juli 1991 betreffende de handelspraktijken en de bescherming en de voorlichting van de consument (de WHPC) getoetst moeten worden aan de wet van 6 april 2010 betreffende marktpraktijken en de consumentenbescherming die deze wet intussen vervangen heeft en die op 6 mei in werking is getreden.

Daarnaast meent **de Raad** dat het ontwerpbesluit alleszins bekeken moet worden in het licht van de analyse die het Hof van Justitie in haar arrest van 23 april 2009 van de Richtlijn 2005/29/EG betreffende oneerlijke handelspraktijken van ondernemingen jegens consumenten op de interne markt (kortweg de Richtlijn Oneerlijke Handelspraktijken) gemaakt heeft

De Raad stelt vast dat in de nieuwe wet van 6 april 2010 betreffende marktpraktijken en consumentenbescherming, de regels inzake titels die recht geven op een latere (gedeeltelijke of volledige) terugbetaling van de prijs volledig losgekoppeld werden van de regels inzake gezamenlijk aanbod.

Artikelen 33 en 34 van de nieuwe wet van 6 april 2010 bepalen de vermeldingen die moeten voorkomen op titels die recht geven op een terugbetaling of een korting. Overeenkomstig artikel 36 van de nieuwe wet van 6 april 2010 kan de Koning voor deze titels:

1. een minimumformaat en bijzondere kenmerken voorschrijven
2. de uitgifte afhankelijk maken van de vorming van solvabiliteitswaarborgen en van het houden van een bijzondere boekhouding en controlemaatregelen opleggen
3. bijzondere voorwaarden voorschrijven voor dergelijke titels die onder elektronische vorm aangeboden worden.

Artikel 36 vormt de wettelijke basis van het ontwerpbesluit. Die bepaling verleent de Koning slechts een beperkte bevoegdheid en heeft onder meer voor gevolg dat de artikelen 2 en 3 van het ontwerp van Koninklijk besluit in geen enkel geval gehandhaafd zullen kunnen worden. Die reiken immers verder dan de wettelijke bevoegdheid (bekendmakingsprocedure bij stopzetting of wijziging in de uitgifte van de titels, de mogelijkheid voor de consument om de terugbetaling te vragen).

De overige artikelen van het ontwerpbesluit (solvabiliteitswaarborgen, bijzondere boekhouding, ..) werden door **de Raad** beoordeeld rekening houdend van voornoemd

arrest van het Hof van Justitie 23 april 2009 met betrekking tot de richtlijn Oneerlijke handelspraktijken en een nationale bepaling die gezamenlijke aanbiedingen verbiedt.

Die richtlijn, zoals geïnterpreteerd door het EU-Hof in haar arrest van 23 april 2009, houdt onder meer in dat de “lidstaten geen strengere maatregelen (kunnen) vaststellen dan die welke in de richtlijn zijn neergelegd, ook niet om een hoger niveau van consumentenbescherming tot stand te brengen.” Het Hof heeft om die reden geoordeeld dat het Belgische verbod op gezamenlijk aanbod strijdig is met de richtlijn. De uitzonderingen die de Wet voorziet op deze verbodsbepalingen veranderd volgens het Hof niets aan haar conclusie.

In de mate dat het ontwerp van Koninklijk besluit inzake de titels uitvoering geeft aan een wetsbepaling die door het Hof van Justitie strijdig bevonden werd met de Richtlijn, kan volgens **de Raad** eenzelfde conclusie zich opwerpen voor het uitvoeringsbesluit.

Dat besluit – alsook de voorgestelde wijzigingen ervan - legt immers een aantal voorwaarden op voor de uitgifte van titels. Bijvoorbeeld de verplichting voor de uitgever van titels om een specifieke boekhouding bij te houden of om een waarborg te stellen die minstens de helft van de waarde van de in omloop zijnde titels bedraagt. Of nog de verplichte bekendmakingsprocedure ingeval van stopzetting of wijziging in de lopende uitgifte.

Deze noch enige andere voorwaarde zijn terug te vinden in de Richtlijn Oneerlijke Handelspraktijken. **De Raad** stelt zich dan ook de vraag in welke mate voorgesteld wijzigingsbesluit de toets van de Richtlijn Oneerlijke Handelspraktijken zal kunnen doorstaan.

Zelfs indien men kan vaststellen dat in de wet van 6 april 2010 betreffende de marktpraktijken de bepalingen over de titels die recht geven op een terugbetaling of een korting losgekoppeld werden van de regels inzake gezamenlijk aanbod, verandert dit volgens **de Raad** niets aan deze conclusie.

Net zoals gezamenlijke aanbiedingen, vormen titels (die eigenlijk een vorm van prijsvermindering zijn) “commerciële communicaties die rechtstreeks verband houden met de verkoopbevordering of de verkoop” en kunnen bijgevolg als een handelspraktijk in de zin van de Richtlijn Oneerlijke Handelspraktijken beschouwd worden. Zoals vermeld, mogen de lidstaten geen strengere maatregelen nemen dan die welke in de richtlijn vastgelegd zijn, en zijn de beperkingen en voorwaarden voor titels die recht geven op een prijsvermindering evenmin terug te vinden in de richtlijn. Bijgevolg zijn deze regels mogelijk strijdig met de richtlijn.

Bijzondere opmerking met betrekking tot de in artikel 3 opgenomen terugbetalingsverplichting

De vertegenwoordigers van de productie en de distributie wijzen op het feit dat de vereiste om de titels onmiddellijk terug te betalen in het verkooppunt waar de titels toegekend zijn, in de praktijk niet altijd mogelijk zal zijn. Deze betalingsorders worden soms gecentraliseerd en gebeuren niet altijd in het verkooppunt zelf. **Deze vertegenwoordigers** stellen voor dat de terugbetaling binnen de 15 dagen na de aanvraag mag gebeuren.